

การประเมินความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS) ในจังหวัดร้อยเอ็ด

Needs Assessment of Environment for Electronic Local Administrative Accounting System (E-LAAS) in Roi Et Province

นัฐภัตสร จันทร์ระ *
ไพศาล แนนอุดร **
จรีวัลย์ ภัคดีวุฒิ ***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น Electronic Local Administrative Accounting (E-LAAS) ในจังหวัดร้อยเอ็ด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นบุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้ปฏิบัติงานในระบบ E-LAAS ในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 242 คน เลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สอบถามเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน E-LAAS ในจังหวัดร้อยเอ็ด มีค่าความเชื่อมั่น 0.89 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ คำนวณค่าห่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์โดยวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานของระบบ E-LAAS ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทุกด้านพบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น มีค่าเท่ากับ 0.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนโยบายผู้บริหาร มีค่าดัชนี ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นลำดับแรก (0.31) ลำดับที่ 2 คือด้านเทคโนโลยี(0.30) ลำดับที่ 3 คือด้านคู่มือปฏิบัติงาน (0.23) ลำดับที่ 4 คือ ด้านบุคลากร (0.23) และลำดับที่ 5 คือ ด้านซอฟต์แวร์(0.19)

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานของระบบ E-LAAS ในจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นรายด้านจัดเรียงลำดับตามค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ มีดังนี้

2.1 ด้านนโยบายผู้บริหาร พบว่า ค่าดัชนี ลำดับที่ 1 คือการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานระบบ E-LAAS (0.40) ลำดับที่ 2 คือการสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมาใช้ (0.35) ลำดับที่ 3 คือการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติ (0.31) ลำดับที่ 4 การจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานระบบ E-LAAS (0.28) และลำดับที่ 5 คือการจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน(0.24)

2.2 ด้านเทคโนโลยี พบว่า ค่าดัชนี ลำดับที่ 1 คือความเร็วของอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในหน่วยงาน (0.43) ลำดับที่ 2 คือวัสดุและอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (0.34) ลำดับที่ 3 คือความมีเสถียรภาพของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง(0.32) ลำดับที่ 4 คืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ มีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน (0.27) และลำดับที่ 5 ความเร็วในการประมวลผลของโปรแกรมระบบบัญชี (0.18)

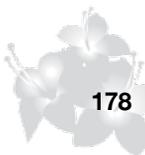
2.3 ด้านคู่มือปฏิบัติงาน พบว่า ค่าดัชนีลำดับที่ 1 คือคู่มือการปฏิบัติงานมีการแนะนำการปฏิบัติงานชัดเจน ถูกต้อง(0.29) ลำดับที่ 2 คือคู่มือการปฏิบัติงานมีการจัดเรียงเนื้อหาตามลำดับ/ขั้นตอน มีความต่อเนื่องและชัดเจน (0.28)

* นักศึกษาลัทธิสุตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

** อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี

*** อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ลำดับที่ 3 คือคู่มือการปฏิบัติงานมีเนื้อหาครอบคลุมตรงกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน (0.21) ลำดับที่ 4 คือคู่มือการปฏิบัติงานมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย เป็นปัจจุบัน (0.19) และลำดับที่ 5 คือความรู้จากคู่มือปฏิบัติงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้จริง(0.18)

2.4 ด้านบุคลากร พบว่า ค่าดัชนีลำดับที่ 1 คือบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ(0.45) ลำดับที่ 2 คือมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงาน (0.29) ลำดับที่ 3 คือมีความรู้ความเข้าใจในการใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ (0.22) ลำดับที่ 4 คือมีบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงานระบบ E-LAAS (0.20) ลำดับที่ 5 คือมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านพัสดุ การเงินและบัญชี การจัดเก็บรายได้ และงบประมาณ (0.02)

2.5 ด้านซอฟต์แวร์ พบว่า ค่าดัชนี ลำดับที่ 1 คือโปรแกรมระบบ E-LAAS สามารถใช้งานได้ง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อน (0.27) ลำดับที่ 2 คือระบบ E-LAAS สามารถช่วยให้การปฏิบัติงานได้รวดเร็วถูกต้อง (0.23) ลำดับที่ 3 คือระบบ E-LAAS มีความเชื่อมโยงสมบูรณ์ทำให้การบันทึกข้อมูลระบบบัญชีมีความรวดเร็ว ถูกต้อง(0.17) ลำดับที่ 4 คือระบบ E-LAAS สามารถสนับสนุนการบริหารการคลังท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ(0.16) และลำดับที่ 5 โปรแกรมระบบ E-LAAS มีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ(0.15)

ABSTRACT

The objectives of this research were to assess the needs of environment for Electronic Local Administrative Accounting System (E-LAAS) in Roi Et Province.

The sample group was 242 staff of Sub district Administrative Organization operating E-LAAS in Roi Et Province selected by simple random sampling. Rating scale questionnaire with the reliability of 0.89 regarding needs assessment of E-LAAS in Roi Et Province was used as a research instrument. The statistic used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and Modified Priority Need Index (PIN modified).

Findings revealed that:

1. The overall result of needs assessment of environment for E-LAAS in Roi Et Province showed that the priority needs index (PNI) was 0.25.

The administrative policies had the highest PNI (0.31), followed by technology (0.30), procedure manual (0.23), staff (0.23) and software (0.19) respectively.

2. Results of needs assessment of environment for E-LAAS in Roi Et Province in each aspect sorting by PNI were as follows:

2.1 Regarding administrative policies, E-LAAS performance monitoring and evaluation had the highest PNI among staff working with e-LAAS (0.40), followed by the support of advance and efficient technology implementation to E-LAAS (0.35), the support of human resource development to enhance work performance of E-LAAS (0.31), budgeting for E-LAAS (0.28) and sufficient staff allocation for E-LAAS (0.24) respectively.

2.2 Regarding technology, the internet speed in the organization had the highest PNI among staff working with e-LAAS (0.43), followed by materials and computer/internet equipment efficiency (0.34), the consistency of internet network stability (0.32), sufficiency of computer equipment (0.27) and processing E-LAAS speed (0.18) respectively.

2.3 Regarding procedure manual, the clearness and accuracy of manual had the highest PNI among staff working with e-LAAS (0.29), followed by the continuity and clarity of manual sequence/step (0.28), the operator's requirement on manual (0.21), the up-to-date information (0.19) and the applicable and practical knowledge (0.18) respectively.

2.4 Regarding staff, the knowledge and capability of staff to work through the entire process had the highest PNI among staff working with e-LAAS (0.45), followed by the understanding of E-LAAS process (0.29), the understanding of using computer and programs (0.22), the sufficiency of staff for E-LAAS (0.20) and the understanding of

materials, finance and accounting, revenue collecting and budget (0.02) respectively.

2.5 Regarding software, the simplicity of E-LAAS program had the highest PNI among staff working with e-LAAS (0.27), followed by the usefulness of E-LAAS for the accurate and fast performance (0.23), the complete link of E-LAAS for the accurate and fast accounting system (0.17), the sufficient support to local administrative (0.16) and the constant up-to-date program (0.15) respectively.

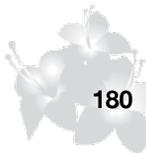
คำสำคัญ : การประเมิน,ความต้องการจำเป็น ,
สิ่งแวดลอมในการปฏิบัติงาน,
ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์

Keywords : Needs , Assessment,
Electronic Local Administrative
Accounting Systems(E-LAAS)

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีทรัพย์สิน หนี้สิน รายได้ รายจ่าย มีงบประมาณเป็นของตนเอง ในด้านการบัญชีกำหนดให้จัดการการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบันทึกบัญชีเป็นรูปแบบเดียวกัน เหมาะสมและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเปิดเผยข้อมูลรายงานทางการเงินให้ประชาชนได้รับทราบและสามารถตรวจสอบได้ กรมการปกครองจึงกำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีการจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ขึ้นเป็นรูปแบบเดียวกัน แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถที่จะจัดทำบัญชีให้เป็นปัจจุบัน ไม่สามารถให้ข้อมูลทางการเงิน การคลัง ได้ทันตามความต้องการของส่วนกลาง ส่วนพัฒนาระบบบัญชีท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้พัฒนาการบริหารการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการบริหารการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ผู้บริหารสามารถติดตามผลการดำเนินการรับและเบิกจ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เป็นปัจจุบัน จึงดำเนิน

โครงการฝึกอบรมการบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานการเงินด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ โดยหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ มท 0808.4/ว 2155 ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2550 กำหนดให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้รับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการกองคลังหรือสำนักการคลัง เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่งบประมาณหรือเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ และเจ้าหน้าที่พัสดุ เข้ารับการฝึกอบรมการจัดทำ ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS; Electronic Local Administrative Accounting Systems) ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อรองรับระบบ E-Government ของภาครัฐ ทำให้องค์กรทั่วประเทศ มีการบริหารงานที่คล่องตัวมากขึ้น สามารถแสดงฐานะการคลังเป็นรายวัน เชื่อมโยงข้อมูลทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ที่สำคัญทำให้สามารถกำหนดทิศทางในการวางแผนกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูประบบบัญชีภาครัฐ เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศได้ใช้ระบบดังกล่าวแล้ว จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้สะดวก ลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน สามารถให้ข้อมูลผู้บริหารได้อย่างรวดเร็วเป็นปัจจุบันก่อให้เกิดการควบคุมภายในที่ดี อีกทั้งระบบดังกล่าว สามารถรองรับการปฏิบัติงานสำหรับทุกโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2551) ซึ่งระบบดังกล่าวประกอบไปด้วยระบบ งานย่อย 5 ระบบ ได้แก่ ระบบงบประมาณ ระบบรายรับ ระบบรายจ่าย ระบบบัญชี และการบริหารจัดการระบบ โดยถือเป็นการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน และสร้างระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารงานของท้องถิ่นได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน และทันต่อเหตุการณ์และเพื่อให้การบริหาร งานด้านการเงินการคลังมีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ในปีงบประมาณ 2551 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS มาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจากสถิติการเข้าใช้งานระบบของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ณ วันที่ 17 ตุลาคม 2556 พบว่า เมืองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงินด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ได้สำเร็จ เพียง 1,214 แห่งคิดเป็นร้อยละ 15 ของจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น 7,851 แห่ง และยังเมืองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบ

ปัญหาในการใช้งานระบบอีกจำนวนมาก โดยมีผู้วิจัยหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับกับปัญหาดังกล่าว พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการใช้ระบบบัญชีการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ ระบบบัญชี E-LAAS ยังมีความผิดพลาดเมื่อนำไปปฏิบัติงานจริง (ภูษิษา เรืองพันธ์. 2554) โปรแกรมที่ใช้ในระบบที่เข้าใจยาก (กาญจนา ศรีสุข. 2554) ขาดการกำกับดูแลอย่างจริงจังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สุรัสวดี ทีเชียว. 2553) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน (นิลเนตร พรหมมี. 2554) และมีทัศนคติในการทำงานที่มีความยุ่งยากซับซ้อน เกิดความล่าช้าในการทำงาน (ธัญลักษณ์ แสงสว่างและลลิต โภศิยานนท์. 2555) และจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายเรื่อง ในด้านปัญหาอุปสรรคของการดำเนินโครงการพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังมีปัญหาในการปฏิบัติงาน เช่น ด้านเทคโนโลยี เครือข่ายอินเทอร์เน็ตขององค์กรบริหารส่วนตำบลมีความเร็วต่ำกว่าที่กำหนด ทำให้การทำงานผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตล่าช้าในการบันทึกข้อมูล และบางแห่งไม่มีเครื่องปริ้นเตอร์ที่สามารถพิมพ์เช็คจ่ายในระบบบัญชีได้ ปัจจุบันยังเขียนเช็คส่งจ่ายด้วยระบบมือ การใช้งานในระบบงบประมาณการเพิ่มโครงการตามข้อบัญญัติงบประมาณที่ไม่เหมือนในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์กำหนดไม่สามารถเพิ่มโครงการได้ และระบบการจ่ายเงินในระบบบัญชี การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุการใช้งานค่อนข้างยุ่งยากเพราะต้องมาพิมพ์รายละเอียดประกอบนอกระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ เพิ่มเติม อีกทั้งบุคลากรที่เข้ารับการฝึกอบรม ลืมขั้นตอนในการดำเนินงานในระบบทำให้องค์กรบริหารส่วนตำบลบางแห่งไม่สามารถดำเนินงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ได้ และขาดการประเมินมาตรฐานในหัวข้อการดำเนินงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

การประเมินความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นและสิ่งที่อยู่ในปัจจุบัน หากมีความขัดแย้งระหว่างความแตกต่างที่พบก็จะชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยนำความต้องการของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบเป็นตัวตั้ง (สิ่งที่ควรจะเป็น) ไปวิเคราะห์เปรียบเทียบกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน

ที่เกิดขึ้นจริง (สิ่งที่เป็นอยู่) แล้วจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ซึ่งจะพบสิ่งที่ต้องการแก้ไขปัญหว่าสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีคุณลักษณะตามที่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานต้องการหรือไม่สิ่งใดที่ขาดไป และควรแก้ไขปัญหาและอุปสรรคใดเพื่อให้การปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บรรลุตามวัตถุประสงค์

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยศึกษาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในจังหวัดร้อยเอ็ด การศึกษาในครั้งนี้เป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่สามารถบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงินด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ซึ่งมีจำนวนมากถึงร้อยละ 85 ของจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศนำไปใช้ในการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาในการใช้งานระบบฯ และเป็นแนวทางการพัฒนาระบบฯให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นเหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้งานเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการนำระบบฯมาใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS) ในจังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีการดำเนินงานวิจัย

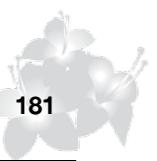
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลผู้ปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS) ในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 130 อบต. ๆ ละ 5 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการกองคลังหรือผู้รักษาราชการแทน 2) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 3) เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 4) เจ้าหน้าที่พัสดุ และ 5) เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้

รวมประชากรทั้งสิ้น 650 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 242 คน

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก (Lottery) จากรายชื่อตำแหน่งของประชากรทั้ง 5 ตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด 130 แห่ง โดยแยกสุ่มจากแต่ละตำแหน่งๆ ละ 50 คน รวม 250 คนและสุ่มจับออก 8 ตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี สำหรับสอบถามความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS) ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน้าที่รับผิดชอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS) ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยี ด้านซอฟต์แวร์ ด้านคู่มือปฏิบัติงาน และด้านนโยบายของผู้บริหาร โดยมีลักษณะของข้อคำถามเป็นคำถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ระดับความคิดเห็น 5 ระดับใช้ทฤษฎีของลิเคิร์ท (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

5 หมายถึง ความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เพื่อขอขอในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้บริหารขององค์กรส่วนตำบล ทั้ง 130 แห่ง ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยส่งหนังสือพร้อมกับแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยส่งไปรษณีย์ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ไปรษณีย์ขอความอนุเคราะห์ให้เก็บข้อมูลแล้วส่งกลับคืน สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้มีการส่งกลับ ได้มีการติดตามด้วยตนเอง

3.3 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

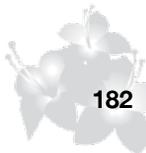
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบบสอบถามตอนที่ 1 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์โดยนำเสนอในรูปของตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 วิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การคำนวณหาค่าความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS) ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modify Priority Needs Index : Pni_{modified} ที่ปรับปรุงโดยนงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (สุวิมล ว่องวานิช. 2548 : 18) ซึ่งเป็นวิธีหาค่าความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นแล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่

โดยนำผลการวิจัยมาวิเคราะห์โดยจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการ (PNI Modify) โดยนำความต้องการของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบเป็นตัวตั้ง (สิ่งที่ควรจะเป็น)ไปวิเคราะห์เปรียบเทียบกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง(สิ่งที่ เป็นอยู่)

สรุปผล

1. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS) ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทุกด้านพบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น มีค่าเท่ากับ 0.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนโยบายผู้บริหาร มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นลำดับแรก (0.31) ลำดับที่2 คือด้านเทคโนโลยี (0.30) ลำดับที่ 3 คือ

ด้านคู่มือปฏิบัติงาน (0.23) ลำดับที่4 คือด้านบุคลากร (0.23) และลำดับที่5 คือด้านซอฟต์แวร์ (0.19)

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS) ในจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นรายด้าน โดยจัดเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้

2.1 ด้านนโยบายผู้บริหาร พบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ด้านนโยบายผู้บริหาร ลำดับที่ 1 คือการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS(0.40) ลำดับที่ 2 คือการสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมาใช้ในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS(0.35) ลำดับที่ 3 คือการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS(0.31) ลำดับที่ 4 การจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS(0.28) และลำดับที่ 5 คือการจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS(0.24)

2.2 ด้านเทคโนโลยี พบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ด้านเทคโนโลยี ลำดับที่ 1 คือความเร็วของอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในหน่วยงาน (0.43) ลำดับที่ 2 คือวัสดุและอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (0.34) ลำดับที่ 3 คือความเสถียรภาพของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง (0.32) ลำดับที่ 4 คืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน (0.27) และลำดับที่ 5 ความเร็วในการประมวลผลของโปรแกรมระบบบัญชี (0.18)

2.3 ด้านคู่มือปฏิบัติงาน พบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ด้านคู่มือปฏิบัติงาน ลำดับที่ 1 คือคู่มือการปฏิบัติงานมีการแนะนำการปฏิบัติงานชัดเจนถูกต้อง (0.29) ลำดับที่ 2 คือคู่มือการปฏิบัติงานมีการจัดเรียงเนื้อหาตามลำดับ/ขั้นตอน มีความต่อเนื่องและชัดเจน (0.28) ลำดับที่ 3 คือคู่มือการปฏิบัติงานมีเนื้อหาครอบคลุมตรงกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน (0.21) ลำดับที่ 4 คือคู่มือการปฏิบัติงานมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน (0.19) และลำดับที่ 5 คือความรู้จากคู่มือปฏิบัติงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้จริง (0.18) ด้านบุคลากรพบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ลำดับที่ 1 คือบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ (0.45) ลำดับที่ 2 คือมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS (0.29) ลำดับที่ 3 คือมีความรู้ความเข้าใจในการใช้คอมพิวเตอร์/โปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ (0.22) ลำดับที่ 4 คือมีบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS (0.20) ลำดับที่ 5 คือมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านพัสดุ การเงินและบัญชี การจัดเก็บรายได้ และงบประมาณ (0.02) ด้านซอฟต์แวร์ พบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ด้านซอฟต์แวร์ ลำดับที่ 1 คือโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS สามารถใช้การได้ง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อน (0.27) ลำดับที่ 2 คือระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS สามารถช่วยให้การปฏิบัติงานได้รวดเร็วถูกต้อง (0.23) ลำดับที่ 3 คือระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS มีความเชื่อมโยงสมบูรณ์ ทำให้การบันทึกข้อมูลระบบบัญชีมีความรวดเร็ว ถูกต้อง(0.17) ลำดับที่ 4 คือระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS สามารถสนับสนุนการบริหารการคลังท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ(0.16) และลำดับที่ 5 โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS มีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ(0.15)

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบของการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS) ในจังหวัดร้อยเอ็ดทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยี ด้านซอฟต์แวร์ ด้านคู่มือปฏิบัติงาน และด้านนโยบายผู้บริหาร ในภาพรวมพิจารณาจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามค่าดัชนีลำดับความสำคัญ ผลการศึกษาพบว่า ด้านนโยบายผู้บริหาร มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นลำดับแรก (0.31) ลำดับที่2 คือด้านเทคโนโลยี (0.30) ลำดับที่ 3 คือด้านคู่มือปฏิบัติงาน (0.23) ลำดับที่4 คือด้านบุคลากร (0.23) และลำดับที่5 คือด้านซอฟต์แวร์ (0.19) บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจมีความคิดเห็นว่ายโยบายผู้บริหารมีความสำคัญที่สุดในการผลักดันให้การปฏิบัติงานในระบบ

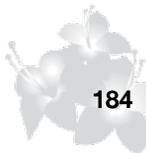
บรรลุผลสำเร็จ การติดตามประเมินผลการวางแผนนโยบายต่าง ๆ สนับสนุนการปฏิบัติงานทั้งการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยี ระบบเครือข่าย ถ้าขาดการสนับสนุนและการติดตามประเมินผลจากผู้บริหาร การดำเนินงานตามโครงการก็อาจประสบผลสำเร็จได้ยาก ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของอรพรรณ อินทรแหยม (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านบุคลากร ซึ่งขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการดูแลระบบคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะ รองลงมาก็คือด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เรื่องความเร็วของอินเทอร์เน็ตในการ Download/Upload ข้อมูล ด้านการให้ความช่วยเหลือจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และด้านความเหมาะสมของระบบตามลำดับ

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS) ในจังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านนโยบายผู้บริหาร มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นลำดับแรก (0.31) เมื่อพิจารณาจากรายการประเมินที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดในด้านนโยบายผู้บริหารได้แก่ “การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS” (0.40) รองลงมาคือ “การสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมาใช้ในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS” (0.35) “การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS” (0.31) การจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS (0.28) และการจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS (0.24) ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS อาจมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานในโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานมีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ และจะได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานเพื่อหาแนวทางแก้ไขให้การดำเนินงานตามนโยบายของ

รัฐบาลให้สำคัญที่สุด เช่น บุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน การขาดงบประมาณในการจัดหาเทคโนโลยีที่ใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน ผู้บริหารไม่สนับสนุนงบประมาณในการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อทบทวนหรือเพื่อเพิ่มศักยภาพบุคลากรจึงขาดความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิกอร์ อินทจักร์ (2553) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัญหาการนำระบบ E-LAAS ไปใช้ในการจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของเจ้าหน้าที่งบประมาณเทศบาลตำบล จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงาน การสนับสนุนการดำเนินงานจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี คือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 34 แห่งไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมหรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการระบบ E-LAAS เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารงานบางส่วนให้ความสำคัญและความเข้าใจในระบบน้อย ไม่มีการกำหนดนโยบายและขาดการวางแผนงาน/โครงการที่ชัดเจนเพื่อเตรียมการรองรับ ขาดความพร้อมและความไม่เพียงพอในการสนับสนุนการบริหารงาน ทั้งในด้านงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็น อาทิ การจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ใช้งานเฉพาะความไม่ต่อเนื่องในการพัฒนาบุคลากรและไม่มีระบบติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งการเสริมสร้างกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

2.2 ด้านเทคโนโลยี มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงเป็นลำดับที่สอง (0.30) และเมื่อพิจารณาจากรายการประเมินที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงสุดในด้านเทคโนโลยีได้แก่ “ความเร็วของอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในหน่วยงาน” (0.43) รองลงมาคือ “วัสดุและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ” (0.34) “ความมีเสถียรภาพของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง” (0.32) “อุปกรณ์คอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน” (0.27) และ “ความเร็วในการประมวลผลของโปรแกรมระบบบัญชี” (0.18) ตามลำดับจากการเรียงลำดับความสำคัญดังกล่าว บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS อาจมีความคิดเห็นเห็นว่า อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในหน่วยงานควรมีระดับความเร็วที่สามารถประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ควรมีคุณลักษณะเฉพาะที่สามารถทำให้ประสิทธิภาพในการประมวลผลได้ดี ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตควรมีความเสถียรระบบอินเทอร์เน็ตไม่ขาดตอนเพื่อการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว ต่อเนื่อง มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพียงพอ และระบบโปรแกรมบัญชีคอมพิวเตอร์มีความสามารถในการประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ ดารารัตน์ ละว้า (2553) ศึกษาเรื่องปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวทอง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการดำเนินงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ด้านเทคโนโลยี เป็นส่วนที่สำคัญเพราะการทำงานในระบบเป็นการทำงานแบบ Online ต้องใช้อินเตอร์เน็ตความเร็วสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา ศรีสุข (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ผลของการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ของเทศบาลในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้งานในส่วนต่างๆของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ด้านระบบเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูล(Network) มีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ

- 1) ระบบเครือข่ายการเชื่อมโยงข้อมูลมักเกิดการล้มเหลว
- 2) การแก้ไขระบบเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูลที่ล้มเหลวล่าช้า
- และ 3) ระบบเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูลล่าช้า

2.3 ด้านคู่มือปฏิบัติงาน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงเป็นลำดับที่สาม (0.23) เมื่อพิจารณาจากรายการประเมินที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงสุดในด้านคู่มือปฏิบัติงานได้แก่ “คู่มือการปฏิบัติงานมีการแนะนำการปฏิบัติงาน ชัดเจน ถูกต้อง” (0.29) รองลงมาคือ “คู่มือการปฏิบัติงานมีการจัดเรียงเนื้อหาตามลำดับ/ขั้นตอน มีความต่อเนื่องและชัดเจน” (0.28) “คู่มือการปฏิบัติงานมีเนื้อหาครอบคลุมตรงกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน” (0.21) “คู่มือการปฏิบัติงานมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน” (0.19) และ “ความรู้จากคู่มือปฏิบัติงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้จริง” (0.18) ตามลำดับ จากการเรียงลำดับความสำคัญดังกล่าว บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS อาจมีความคิดเห็นว่าคู่มือปฏิบัติงานควรมีการแนะนำการปฏิบัติงานที่ชัดเจนมากที่สุดจัดเรียงเนื้อหาตามลำดับขั้นตอนการทำงานอย่างชัดเจนและมีการปรับปรุงข้อมูลที่ทันสมัยและสามารถตอบข้อสงสัยหรือแนะนำการแก้ไข ปัญหาในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานแต่ละหน่วยงานหรือแต่ละระบบมีปัญหาไม่เหมือนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ศรีสุข (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลของการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ของเทศบาลในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้งานในส่วนต่าง ๆ ของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ด้านการช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาการใช้ระบบปัญหาที่พบมากที่สุด

คือไม่มีกรช่วยเหลือในตัวระบบ ไม่มีคู่มือการใช้งานในตัวระบบและมีคู่มือการใช้งาน แต่อ่านเข้าใจยาก

2.4 ด้านบุคลากร มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงเป็นลำดับที่สี่ (0.23) และเมื่อพิจารณาจากรายการประเมินที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงสุด คือ “มีความ สามารถในการปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ”(0.45) รองลงมาคือ “มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS”(0.28) “มีความรู้ความเข้าใจในการใช้คอมพิวเตอร์/โปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ” (0.22) “มีบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS”(0.20) และ “มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านพัสดุ การเงินและบัญชี การจัดเก็บ รายได้ และงบประมาณ” (0.02) ตามลำดับ จากการเรียงลำดับความสำคัญดังกล่าว บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS อาจมีความคิดเห็นว่าบุคลากรผู้ปฏิบัติงานควรมีความรู้ความสามารถในงานที่ปฏิบัติและสามารถปฏิบัติงานได้ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการมีความสำคัญที่สุดเพราะบุคลากรผู้ปฏิบัติงานคือผู้ที่บันทึกข้อมูลในระบบ หากไม่มีความรู้ไม่มีความไม่เข้าใจในกระบวนการงานหรือในโปรแกรมที่ใช้จะทำให้การขับเคลื่อนและและปฏิบัติงานในระบบไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ศรีสุข (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลของการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ของเทศบาลในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้งานในส่วนต่าง ๆ ของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ด้านความรู้และความเข้าใจของผู้ใช้ระบบ มีปัญหามากที่สุดคือผู้ใช้ระบบไม่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระบบอย่างเพียงพอ

2.5 ด้านซอฟต์แวร์ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงเป็นลำดับที่สี่ (0.19) และเมื่อพิจารณาจากรายการประเมิน ค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงสุดคือ “โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS สามารถใช้งานได้ง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน”(0.28) รองลงมาคือ “ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS สามารถช่วยให้การปฏิบัติงานได้รวดเร็ว ถูกต้อง”(0.23) “ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS มีความเชื่อมโยงสมบูรณ์ ทำให้การบันทึกข้อมูลระบบบัญชีมีความรวดเร็ว ถูกต้อง”(0.17) “ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS สามารถสนับสนุนการบริหารการคลังท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ”(0.16) และ “โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS มีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ”(0.15)ตามลำดับ จากการเรียงลำดับความสำคัญดังกล่าว บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในระบบระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS อาจมีความคิดเห็นว่า โปรแกรมระบบบัญชี

คอมพิวเตอร์ควรใช้งานง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อนซึ่งผู้ปฏิบัติงานบางคนอาจมีพื้นฐานความรู้ด้านการใช้คอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมสำเร็จรูปน้อย อีกทั้งจะต้องมีความเข้าใจในระบบบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โปรแกรมระบบจึงควรเรียนรู้และเข้าใจได้ง่าย เนื่องจากโปรแกรมระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น E-LAAS เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่ผู้ใช้งานต้องบันทึกข้อมูลต่างๆ ของหน่วยงานเอง ผู้ปฏิบัติงานในโปรแกรมบัญชีคอมพิวเตอร์จะต้องปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการเองทั้งหมดเป็นผู้ดูแลระบบของหน่วยงานเอง บันทึกข้อมูลตั้งค่าต่างๆ เอง โปรแกรมจึงไม่ควรถับซับซ้อน การบันทึกค่าตั้งต้นของระบบ การบันทึกข้อมูลในระบบงบประมาณ ระบบรายรับ ระบบรายจ่าย การปรับปรุงบัญชีในโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ควรทำความเข้าใจได้ง่าย สามารถบันทึกและตรวจสอบความผิดพลาดจากการปฏิบัติงานในระบบได้ง่าย เพราะผู้ปฏิบัติงานจะคุ้นเคยกับการปฏิบัติงานด้วยระบบมือมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัสวดี ที่เชียว (2553) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการนำระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ Local Administrative Accounting System (LAAS) มาใช้ในการบริหารงานการเงินการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี พบว่าปัญหาในการบันทึกข้อมูลโดยส่วนใหญ่แล้วขั้นตอนที่เกิดปัญหามากที่สุดคือขั้นตอนการบันทึกข้อมูลในระบบ ระบบเกิดความผิดพลาดบ่อย (Error) และระบบมีความซับซ้อนยากต่อการปฏิบัติงานจริง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความต้องการจำเป็นของสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS) ในจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพที่ควรจะเป็น ด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ให้เพิ่มมากขึ้น โดยการส่งเข้ารับการฝึกอบรมทบทวนให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ เนื่องจากเทคโนโลยีและโปรแกรม มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ได้รับการสนับสนุนให้ได้รับ

การเรียนรู้การใช้งานในระบบต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งและต่อเนื่องเช่นกัน

1.2 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS) ควรมีการติดตามประเมินผลความคืบหน้าในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบกฎหมายและหนังสือสั่งการของทางราชการ

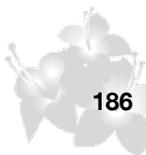
1.3 ความเร็วของอินเทอร์เน็ต มีความสำคัญที่สุด เนื่องจากการบันทึกข้อมูลในระบบต้องทำงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หากระบบอินเทอร์เน็ตที่หน่วยงานใช้อยู่ความเร็วช้า ไม่เสถียร หรืออินเทอร์เน็ตล่มจะทำให้ระบบไม่สามารถทำงานได้ เกิดความล่าช้าเสียหาย หน่วยงานควรใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและแยกการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการปฏิบัติงานในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้ทั่วไป และควรมีระบบอินเทอร์เน็ตสำรองจากผู้ให้บริการอีกอย่างน้อย 1 ราย

1.4 ควรมีการปรับปรุงข้อมูลของคู่มือปฏิบัติงานให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน คู่มือใช้งานออนไลน์ ควรมีแผนการค้นหาที่เข้าใจง่าย การสืบค้นหาปัญหาข้อมูลได้ง่าย การตอบคำถามการใช้งานในระบบประจำวันควรมีความรวดเร็ว หรือระบบ Call Center ควรมีเจ้าหน้าที่และระบบคู่สายที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้งาน

1.5 โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ควรใช้งานง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีเมนูการใช้งานที่เข้าใจง่าย และเชื่อมโยงสอดคล้องกับระบบบัญชีแบบ Manual เนื่องจากการตรวจสอบความผิดพลาดของด้านระบบบัญชีของโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ยุ่งยากกว่า และผู้ปฏิบัติงานในระบบบัญชียังขาดประสบการณ์ในการตรวจสอบบัญชีในระบบ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและความเข้าใจในการปฏิบัติงานในระบบคอมพิวเตอร์ E-LAAS เพราะเนื่องจากปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นจำนวนมากที่เพิ่งเริ่มดำเนินงานในระบบและแต่ละแห่งสามารถแก้ไขปัญหาและข้อผิดพลาดจากการทำงานที่เกิดขึ้นได้มายน้อยเพียงใด เพื่อการนำปัญหาและความต้องการที่ได้จากการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในระบบโดยแท้จริง

รายการอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2551). คู่มือแนะนำการใช้งานโครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : กาญจนา ศรีสุข. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลของการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ของเทศบาล ในจังหวัดสงขลา. รายงานการศึกษาคิสาอิสระปริญญา ปร.ม.. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดรรชนี ละว้า. (2553). ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ E-LAAS ขององค์การ บริหารส่วนตำบลบัวทอง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. การค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธัญลักษณ์ แสงสว่างและลลิต์ โคกขยานนท์. (2555). ปัญหาการจัดทำบัญชี ด้วยระบบคอมพิวเตอร์(E-LAAS) ขององค์การ บริหารส่วนตำบลบ้านไร่ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิกร อินทะจักร. (2553). การวิเคราะห์ปัญหาการนำระบบ E-LAAS ไปใช้ในการจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีของเจ้าหน้าที่งบประมาณเทศบาลตำบล จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิลเนตร พรหมมี. (2554). ปัญหาในการปฏิบัติงานบัญชีในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (E-LAAS) ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์. รายงานการศึกษาคิสาอิสระ ปร.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภูชิชา เรืองขันธ. (2554). ปัญหาและอุปสรรคของการใช้ระบบบัญชีการเงิน (E-LAAS) ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ รายงานการศึกษาคิสาอิสระ ปร.ม. (การปกครอง ท้องถิ่น). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุรัสวดี ทีเชียว. (2553). ปัญหาและอุปสรรคในการนำระบบ บัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ Local Administrative accounting System (LAAS) มาใช้ในการ บริหารงานการเงินการคลังขององค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- อรพรรณ อินทรแหยม. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการคลังขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามระบบบัญชี คอมพิวเตอร์ E-LAAS ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การบัญชี). ปทุมธานี : มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

